

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0082/2007

27.3.2007

RAPORT

Nõukogu otsuse eelnõu, millega kohandatakse Euroopa Kohut käsitlevaid sätteid valdkondades, mis on hõlmatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotisega
(KOM(2006)0346 – C6-0304/2006 – 2006/0808(CNS))

Õiguskomisjon

Raportöör: József Szájer

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT .	5
SELETUSKIRI.....	6
MENETLUS.....	9

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega kohandatakse Euroopa Kohut käsitlevaid sätteid valdkondades, mis on hõlmatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotisega

(KOM(2006)0346 – C6-0304/2006 – 2006/0808(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatisele lisatud nõukogu otsuse eelnõud (KOM(2006)0346–C6-0304/2006);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 2 teist taanet, mille alusel nõukogu konsulteeris parlamendiga;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0082/2007),
1. kiidab nõukogu ettepaneku heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub alustada 4. märtsi 1975. aasta ühisdeklaratsioonis sätestatud lepitusmenetlust, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. kutsub nõukogu üles kiirustama üleminekuperioodide klausli jõustamisega, et kaotada Euroopa Kohtu pädevuse piirangud EÜ asutamislepingu IV jaotise raames, märkides, et ta on juba palunud kaotada nõukogul nimetatud pädevuse piirangud;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Analüüs

Euroopa Kohtu seisukoht on, et eelotsusemenetlus on esmatähtis asutamislepinguga loodud ühenduse õiguse olemuse säilitamisel ja selle eesmärk on tagada, et see õigus on mistahes asjaoludel ühesugune kõikides ühenduse liikmesriikides¹.

Arvestades, et artiklis 234 antakse Euroopa Kohtule volitused eelotsuste tegemiseks ühenduse õiguse tõlgendamisel ja ühenduse institutsioonide õigusaktide kehtivuse kohta, piiratakse artikli 68 lõikes 1 eelotsuse taotlemise võimalust seoses EÜ asutamislepingu IV jaotisega (viisa-, varjupaiga-, sisserände- ja muu isikute vaba liikumisega seotud poliitika) vaid liikmesriigi kohtutega, „kelle otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse järgi edasi kaevata”. Lisaks sätestatakse artikli 68 lõikes 2, et Euroopa Kohus ei ole pädev tegema otsust ükskõik millise artikli 62 lõike 1 kohaselt võetud meetme või otsuse kohta, mis on seotud avaliku korra säilitamise ja sisejulgeoleku kaitsega – säte, mis peegeldub ka Schengeni *acquis*'s selle Euroopa Liitu integreerimist käsitleva protokolli artikli 2 lõike 1 kontekstis. Artikli 68 lõikes 3 sätestatakse mitte ainult liikmesriikide kohtute, vaid ka nõukogu, komisjoni või liikmesriigi poolt taotletava eelotsusemenetluse tüübid IV jaotise või sellel põhinevate institutsioonide õigusaktide tõlgendamist käsitlevate küsimuste puhul.

Pidades silmas õiguskomisjoni pädevust teha õiguskoostööd tsiviilasjades ja eriti rahvusvahelist eraõigust, tuleb märkida, et kohtualluvust ja kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist tsiviil- ja kaubandusajades ja abieluasjades käsitlevate konventsioonide ühenduse pädevusalasse viimine määruste nr 44/2001 ja nr 1347/2000 abil oli samm tagasi võrreldes varem nendele konventsioonidele lisatud protokollidega, mis võimaldasid jurisdiktsioonil taotleda eelotsuseid mitte ainult viimase astme kohtute, vaid ka apellatsioonikohtute tasandil².

Praegu on komisjon teinud ettepaneku, et artikli 67 lõike 2 teist taanet³ kasutataks artikli 68 kehtetuks muutmiseks. Samuti teeb komisjon ettepaneku, et Schengeni *acquis*' integreerimist käsitleva protokolli artikli 2 lõige 1 muutuks kehtetuks.

Selle tulemusena saaks kohus kohaldada artikli 234 sätteid, piiramata eelotsuse taotluse õigust ainult viimase astme kohtutega.

¹ Kohtuasjas 166/73 Rheinmühlen v. Einfuhr- und Vorratsstelle Getreide [1974] EKL 33, lg 2.

² Lenaerts, Arts, Maselis, Bray (ed.), *Procedural Law of the European Union*, Sweet & Maxwell, London, 2006, 22-001.

³ Art. 67:

1. Amsterdami lepingu jõustumisele järgneva viieaastase üleminekuperioodi vältel teeb nõukogu otsused ühehäälselt komisjoni ettepaneku või liikmesriigi algatuse põhjal pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

2. Selle viie aasta järel:

– teeb nõukogu otsused komisjoni ettepanekute põhjal; komisjon vaatab läbi kõik liikmesriikide taotlused, mis puudutavad nõukogule ettepaneku tegemist;

– teeb nõukogu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ühehäälselt otsuse artiklis 251 osutatud menetluse kohaldamise kohta kõigi või mõne käesoleva jaotisega hõlmatud valdkonna suhtes, kohandades Euroopa Kohtu volitustega seotud sätteid.

Ettepanekuga

- oleks tagatud ühenduse õiguse ühtne kohaldamine ja tõlgendamine ka kõnealuses valdkonnas;
- muutub võimalikuks õiguskaitse tõhustamine valdkondades, mis on põhiõiguste seisukohast eriti tundlikud;
- korvatakse tagasimineku õiguskaitstes tsiviilasjades, mida Amsterdami lepingu tulemusena reguleerib artikkel 65;
- muutub võimalikuks ühenduse kohtusüsteemi normaalne tegutsemine antud valdkonnas.

Lisaks tagaks ettepanek VI jaotisega kaetud valdkondades EÜ õiguse ühtse tõlgendamise ja kohaldamise ning seega õiguskaitse ühtse süsteemi.

Ka siin tõhustaks asjaomaste isikute õiguskaitset eelotsusemenetluse kohaldamine kogu IV jaotise ulatuses. Praegu saavad isikud, kes arvavad, et nende põhiõigusi on selle jaotise alusel vastu võetud ühenduse aktiga rikutud, pöörduda eelotsuse taotlusega Euroopa Kohtu poole ainult juhul, kui kõik siseriiklikud võimalused on ammendatud, s.t nad peavad esitama hagi viimase astme kohtusse. Selle kulukus võib vaidluspooltele takistuseks olla ning õigus võib kannatada. On küsitav, kas praegune positsioon on ühitatav liidu kohustustega, mis tulenevad Euroopa inimõiguste konventsioonist. Kui ettepanek võetakse vastu, saavad eelotsuse taotlusi esitada isegi esimese astme kohtud.

Tuleb märkida, et komisjon on rõhutanud, et täiendavad eelotsuse taotlused kõnealuses valdkonnas ei suurenda tarbetult kohtu töökoormust, kui usaldatakse vastu võetud sisemisi korraldusi ning Nice'i lepinguga loodud uusi võimalusi, nagu kiirendatud menetlus¹.

Veelgi enam, Euroopa Kohus teeb ettepaneku kehtestada uus menetlus (eelotsuse kiirmenetlus), mis võimaldaks juhtumiga tegelda veelgi lühema aja vältel kui kiirendatud menetluse puhul. Selle menetluse käigus võib eriti kiireloomulisi kohtuasju menetleda erikoosseis vastavalt lihtsustatud menetlusele, millele võimalikuks vastukaaluks võib ette näha uuesti läbivaatamise võimalust.

Järeldused

Arvestades ülaltoodud kaalutlusi, tuleks komisjoni ettepanek heaks kiita ja veelkord kinnitada parlamendi taotlust nõukogule kaotada Euroopa Kohtu pädevuse piirangud EÜ asutamislepingu IV jaotise raames. Parlament on juba nõukogul palunud võtta kooskõlas parlamendi arvamusega „*kiiresti vastu otsuse projekt, mis põhineb EÜ asutamislepingu artikli 67 lõikel 2 seoses Euroopa Kohtu pädevuse piiramise kaotamisega EÜ asutamislepingu IV jaotise raames ning teha kõik selleks, et kiirendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud küsimustes eelotsusemenetlusi*”².

¹ Eelotsuse taotluste kiirendatud menetlusel võib Euroopa Kohtu president riikliku kohtu taotlusel ning ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi kuulamist erandkorras otsustada kohaldada kiirendatud menetlust, kui asjaoludest nähtub, et otsuse tegemine kohtule esitatud küsimuses on erakordselt kiireloomuline. President määrab viivitamatult kuulamise kuupäeva, mis teatatakse kõikidele võimalikele osalejatele, kes võivad esitada seisukohti või kirjalikke märkusi vähemalt 15 päeva jooksul.

² Vt P6_TA-PROV(2006)0525, autor Cavada.

Artiklis 67 sätestatud üleminekuperioodide klausli kehtestamine on vajalik, et korvata vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevale alale jätkuvalt iseloomulik demokraatia puudujääk ning laiendada kohtulikku kaitset EÜ asutamislepingu IV jaotises käsitletud tundlikele valdkondadele, vastates ühtlasi ühenduse institutsioonide volituste suurenemisele.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Kohtu volitusi käsitlevate Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise sätete kohandamine						
Viited	KOM(2006)0346 - C6-0304/2006 - 2006/0808(CNS)						
EPga konsulteerimise kuupäev	20.9.2006						
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 28.9.2006						
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	LIBE 28.9.2006						
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	LIBE 19.12.2006						
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	József Szájer 2.10.2006						
Arutamine parlamendikomisjonis	27.2.2007						
Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2007						
Lõpphääletuse tulemused	<table> <tr> <td>+: </td><td>26</td></tr> <tr> <td>–: </td><td>0</td></tr> <tr> <td>0: </td><td>0</td></tr> </table>	+:	26	–:	0	0:	0
+:	26						
–:	0						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marek Aleksander Czarnecki, Cristian Dumitrescu, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio Masip Hidalgo, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Mogens N.J. Camre, Nicole Fontaine, Janelly Fourtou, Jean-Paul Gauzès, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Michel Rocard, Gabriele Stauner, József Szájer, Jacques Toubon						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (koduorra art 178 lg 2)	Toine Manders						
Esitamise kuupäev	27.3.2007						